

Druhé šetření bylo realizováno Centrem pro výzkum veřejného mínění na podzim 2009. Jednalo se o reprezentativní šetření obyvatel kraje Vysočina (N=526). Výběr byl opět kvótní, vzhledem k pohlaví, věku, vzdělání a velikosti sídla. Druhé šetření obsahovalo totožnou baterii otázek pro měření sociálního kapitálu jako šetření z roku 2008.

Komentář [d1]: Ale platí i pro Ústecký kraj.

Sociální kapitál byl ve výše uvedených šetřeních operacionalizován pomocí čtyř dimenzí: společenská participace a sociální síť, reciprocita a důvěra, občanská angažovanost, sounáležitost s místem (Stachová, Bernard, Čermák 2009). Tyto dimenze zahrnují behaviorální i postoje či subjektivní otázky. Jsou utvořeny jako sumační indexy složené z dílčích proměnných s různou vahou. Kromě celkové úrovně jednotlivých dimenzí je přirozeně možné a užitečné využít v komparativní analýze i porovnání odpovědí na jednotlivé otázky, z nichž jsou indexy vytvořeny. Výsledný souhrnný index sociálního kapitálu v těchto čtyřech dimenzích je inspirován měřením sociálního kapitálu Národního statistického úřadu ve Velké Británii (Harper, Kelly 2003) a přizpůsoben českým podmínkám. Dimenze společenské participace a sociálních sítí je využitelná při studiu sociálního kapitálu jako individuálního statku, ale její agregovaná hodnota rovněž při zkoumání sociálního kapitálu jako statku kolektivního. Ostatní dimenze se vztahují pouze ke kolektivnímu pojetí sociálního kapitálu. Jednotlivé dimenze jsou syceny proměnnými dle tabulky 1. Přesné znění dotazníkových otázek, které byly ve výzkumu použity, je obsaženo v příloze. Jednotlivé dimenze sociálního kapitálu navzájem středně silně korelují (viz Stachová, Bernard, Čermák 2009).

Tabulka 1. Konstrukce indexu sociálního kapitálu

Dimenze	Proměnné
Společenská participace a sociální síť	Členství a zastávání funkcí ve sdruženích a spolcích (společenské, volnočasové, zájmové, kulturní, náboženské, dobrovolnické atp.) Frekvence setkávání se sousedy, přáteli a příbuznými Frekvence a intenzita kontaktů v rámci virtuální sítě Počet těch, které je možné požádat o pomoc, a těch, kteří se obracejí o pomoc Vnímaná kontrola nad životem
Reciprocita a důvěra (normy a hodnoty)	Spokojenost se životem Generalizovaná důvěra Postoj k normám občanského soužití
Občanská angažovanost	Důvěra v instituce na různých úrovních Míra politického odcizení Ochota volit Účast na politických aktivitách

Sounáležitost s místem (normy a hodnoty)	Spokojenost se životem v místě Hodnocení soudržnosti místní komunity a toho, co ji rozděluje Zapojení do lokálních veřejných aktivit Úvahy o stěhování Hodnocení bezpečnosti v místě bydliště
---	---

Zpracováno dle Stachová, Bernard, Čermák 2009